

Patxi Diaz Jausoro

*Eskoriatza,
Gipuzkoa
(1936)*

Aurkibidea

Biografia

Mazmela auzoko Iramain baserrikoa. Mutikoa zela aita hil zitzaion. Amarekin eta arrebarekin bizi izan zen. Baserritik ateratzen zuten bizimodua. Txofertzan ibilia, kamioiarekin, erretiroa hartu arte.

Zintak

ESK-089

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-10-07
- **Iraupena:** 80 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

ESK-090

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-10-07
- **Iraupena:** 34 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Eskoriatzako Iramain baserriaren historia

- **Erref:** ESK-089/003
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:01:01. **Bukatu:** 00:03:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Ama eskoriatzarra eta aita Miranda De Ebro ingurukoa zen. Iramain baserrian jaio zen eta bertan bizi da. Bere aitonak erosi zuen 16.000 pezetagatik XX. mende hasieran. Baserria, kuartela izan zen.

2. Baserrian jaioa bizilagunen laguntzarekin

- **Erref:** ESK-089/004
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:03:57. **Bukatu:** 00:05:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

Patxi jaio zenean, baserriko morroi bat bizikletan joan zen Aretxabaletara medikuaren bila. Bizilagunak jaiotzetan laguntzera joaten ziren.

3. Gerran ama alargun geratu zen

- **Erref:** ESK-089/005
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:05:38. **Bukatu:** 00:08:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Patxi jaio zenean, aita gerrara borrokara joan zen. Zauritua izan zen eta Iruñean hil zen infekzioengatik. Ama bakarrik geratu zen, senar eta familiarik gabe. Bizilagunek baserriko lanetan laguntzeko prest egoten ziren.

4. Garia nola ereiten zen

- **Erref:** ESK-089/006
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:08:42. **Bukatu:** 00:10:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Hogei urte bete zituen arte, garia ereiten zuten baserrian. Prozesua. Behorrek lana errazagoa egiten zen.

5. Garia nola jotzen zen; auzolana eta merienda

- **Erref:** ESK-089/007
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:10:52. **Bukatu:** 00:13:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Garia harriaren kontra jotzen zen alea ateratzeko. Gero, makina batek egiten zuen. Hamar bat lagun elkartzen ziren eta baserri batetik bestera joaten ziren. Merienda.

6. Kontrabandoan gari bila Arabara

- **Erref:** ESK-089/008
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:13:20. **Bukatu:** 00:14:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa

Laburpena:

Gariaren alea atera eta gero, errotara eramaten zuten. Gerraostean errotak itxita egon zirenik ez du gogoratzen baina Arabatik kontrabando asko zegoela bai. Beraiek ez ziren inoiz kontrabandoan joan, etxean nahiko produzitzen zutelako.

7. Txerriaren aprotxamendua I

- **Erref:** ESK-089/009
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:14:52. **Bukatu:** 00:18:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Txerria izaten zuten baserrian. Nola aprotetxatzen zuten: txorixoak, solomoak, izterrak, saihetsak... la dena adobatu egiten zuten. Baserrian ez zuten goserik pasa gerraostean

8. Txerriaren aprotxamendua II

- **Erref:** ESK-089/010
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:18:15. **Bukatu:** 00:20:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Urdaiazpikoak nola ontzen eta gatzitzen zituzten. Txorizoak leku lehorretan gorde behar zituzten. Odolosteak. Txerria hiltzen zenean, inguruko bizilagunei eta abadeari banatzen zieten.

9. Gerraostean, dirua bai baina jatekorik ez

- **Erref:** ESK-089/011
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:20:05. **Bukatu:** 00:21:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Garai bateko abadea, bi ahizpa eta haietako baten 4 seme-alabekin bizi ziren. Nahi eta dirua egon, ez zegoen janaririk. Errazionamendua.

10. Txarri-boda

- **Erref:** ESK-089/012
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:21:43. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Txarri-boda zer zen eta egun horretan zer egiten zuten. Umeei pezeta pateko paga ematen zitzaien.

11. Bihargina eta errementaria

- **Erref:** ESK-089/013
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:23:00. **Bukatu:** 00:23:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Errementariak, ferratzaileak

Laburpena:

Pezeta batekin ilea mozten zion Eskoriatzako bizarginak. Errementaria ere bazen.

12. Baserriko arrautzak

- **Erref:** ESK-089/015
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:23:45. **Bukatu:** 00:26:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Baserrian zituzten animaliak: 4-5 behin, txahalak eta oilo-arrautzak. Oiloei artoa ematen zieten jateko. Gorringoaren kolorea ezberdina da garia edo artoa eman ezker. Arrasateko emakume bat joaten zen haien arrautzak erostera eta gero kalean saltzen zituen.

13. Arrautzak eta txahalak saltzen zituzten

- **Erref:** ESK-089/016
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:26:45. **Bukatu:** 00:28:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Oiloak aske izaten zituzten. Esnerik ez zuten saltzen baina txahalak bai. Amak alargun pentsio bat zuen.

14. Mazmelako abadea, Juan Jose Idigoras

- **Erref:** ESK-089/017
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:28:23. **Bukatu:** 00:31:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Eskolara abadearen etxera joaten ziren eta apaizak ematen zituen klaseak. Patxi zen gazteena. Neska eta mutilak denak batera ikasten zuten eta baserriko animaliak eta batez ere oiloak haien artean ibiltzen ziren. Don Juan Jose Idigoras zen abadea. Tontsura eramaten zuen.

15. Ezkutuan sakristian ardoa lapurtzen

- **Erref:** ESK-089/019
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:31:43. **Bukatu:** 00:34:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Nahiz eta abadea euskalduna izan, eskolak gaztelaniaz ziren. Doktrina euskaraz. Patxi akolito bezala ibili zen. Zein lan egiten zituen. Ezkutuan ardoa lapurtzen zioten abadeari.

16. Soldaduskan irakasle bezala ibilia

- **Erref:** ESK-089/020
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:34:32. **Bukatu:** 00:37:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Eskolan, matematikak ikasi zituen. Gero soldaduska egiten zegoela, beste mutil batzuei klaseak emateko eskatu zioten. Lan ezberdinak izan ditu.

17. Akolituaren lanak

- **Erref:** ESK-089/021
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:37:33. **Bukatu:** 00:39:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Auzoko haur gazteena zenez, urte askoz akolituia izan zen. Garai batean apaizak mezak bizkarrez ematen zituen. Akolituak kapa ondo jartzen zuen, txilina jo... Abadea eta akolituia, gaixo zegoenaren etxera joaten ziren gure jauna ("gurejauna") ematera.

18. Elizari lotutako ohiturak eta eginbeharrak

- **Erref:** ESK-089/022
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:39:13. **Bukatu:** 00:40:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Garai batean egiten ziren ohitura batzuk gaur egun zentzugabeak direla uste du. Elizak indar handia zuen. Fedea.

19. Mazmelako auzoa; baserriak

- **Erref:** ESK-089/025
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:42:22. **Bukatu:** 00:44:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Mazmelako San Bartolome ermita. Auzoko parrokia. Pareko auzoko Castañares auzoko parrokia, Mazmelako berdina da. Gaur egun hamabi familia bizi dira auzoan baina denek ez dute baserri moduan funtzionatzen.

20. Induspe edo Etxe-zahar baserria

- **Erref:** ESK-089/026
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:44:42. **Bukatu:** 00:47:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Etxe-zahar edo Induspe baserriko jabeekin arazoak izan zituzten bizilagunak, haien ganaduak zirela eta.

21. Nebera baserria

- **Erref:** ESK-089/027
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:47:14. **Bukatu:** 00:49:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Nebera baserrikoek, zulo handi bat egin zuten eguzkiaren kontran eta elurrez betetzen zuten neguan. Auzokoak izotz bila joaten astoarekin, Zuloa nolakoa den.

22. Osiñalde baserria

- **Erref:** ESK-089/028
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:49:04. **Bukatu:** 00:50:56

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Osiñalde baserriaren aurrean osin bat zegoen. Gero lurzorua behar zutenez, osina hustu egin zuten.

23. Mazmemalko tren geltokia; garraioak

- **Erref:** ESK-089/030
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:51:24. **Bukatu:** 00:53:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Garai bateko Mazmelako tren geltokia. Jende asko ibiltzen zen trenean baina errepideak garatu zirenean autobusek, kotxeek eta taxiak indarra hartu zuten. Garai batean bideak oso txarrak ziren.

24. Gasteizeko merkatuan saltzen

- **Erref:** ESK-089/031
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:53:33. **Bukatu:** 00:56:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Trena asko erabiltzen zuten gaztetan, normalean Gasteizera joateko. Gasteizera joateko ohitura asko zeukaten eta merkatu plazan saltzen zituzten produktuak. Gizon batek gurdian eramaten zituen baserritarrak geltokitik azokara.

25. Eskoriatzara astoarekin enkarguak egitera

- **Erref:** ESK-089/032
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:56:28. **Bukatu:** 00:57:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Azokan irabazitako diruarekin oinetakoak erosten zituzten. Eskoriatzara enkarguak egitera edo olioaren erostera joaten zen astoarekin.

26. Bilbora baserriko produktuak saltzera

- **Erref:** ESK-089/034
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:58:47. **Bukatu:** 01:02:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Bilbora baserriko produktuak trenean eraman zituenekoa. Astoa, arrautzak, oiloak, intxaurrak... Bilbon, izeba batek itxoiten zion eta Espartero kalera joaten ziren lau otarrekin, genero guztia uztera. Bilbon astebete pasatzen zuen. Bizikletaz ibiltzen bertan ikasu zuen. Zinemara joaten zen lehengusina txikiarekin.

27. Kamioilaria izan da

- **Erref:** ESK-089/036
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 01:03:21. **Bukatu:** 01:05:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Gasteizen atera zuen gidabaimena, soldaduskara joan aurretik. Ondoren, kamioilaria izan da. Gorpila zulatzen zireneko kontuak.

28. Kamioiko gidabaimena ateratzen

- **Erref:** ESK-089/038
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 01:07:06. **Bukatu:** 01:07:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debagoieneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Bergarako Ola auzoko Transgal garraioetan lan egiten hasi zen kamioiarekin. Hasieratik Madrilera bidaiak egiten hasi zen. Kamioiaren gidabaimena Donostian atera zuen.

29. Erromerietara Arabara

- **Erref:** ESK-089/041
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 01:11:39. **Bukatu:** 01:13:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Gazteak zirenean, erromerietara Arabara joaten ziren: Landara, Villarealera, Otxandiora... Eskoriatzako neskek auzoko mutilak gutxiagotzat hartzen zituzten, baina gipuzkoarrak ez, nahiz eta baserritarrak izan. Bizikletan joaten ziren.

30. Dantza lotua bekatua zen

- **Erref:** ESK-089/045
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 01:18:32. **Bukatu:** 01:19:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Amaren garaian dantza lotua bekatua zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-07-09

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com